

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 7 maj 2024

218/2024

Lag om ändring av trafikförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i trafikförsäkringslagen (460/2016) 1 §, 2 § 1 och 21 punkten, 8 §, 32 § 3 mom., 34 § 1 mom., 42 §, 43 § 1 mom., 62 § 2 mom., 66 §, 67 § 2 mom., 70 § 3 och 4 mom., 74 § 3 mom., 75 § 2 mom., 86 § 2 mom., 92 § 2 mom. samt 94 § 1 och 2 mom.,

av dem 2 § 1 punkten sådan den lyder i lag 92/2021, 2 § 21 punkten sådan den lyder i lag 566/2022, 32 § 3 mom. sådant det lyder i lag 244/2020 samt 42 och 66 §, 67 § 2 mom. och 92 § 2 mom. sådana de lyder i lag 960/2019, och

fogas till 2 §, sådan den lyder i lagarna 92/2021 och 566/2022, en ny 22 punkt, till lagen en ny 6 a §, till 19 § nya 2–5 mom., till lagen nya 34 a, 39 a och 41 a §, till 69 § ett nytt 5 mom., till 74 § ett nytt 4 mom. och till lagen nya 91 a och 91 b § som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om ersättning för person- och sakskador som orsakas av användning av motorfordon i trafik och om trafikförsäkring som tecknas mot sådana skador.

Vid bedömningen av om ett motorfordon används i trafik i den bemärkelse som avses i denna lag ska hänsyn inte tas till motorfordonets egenskaper eller var motorfordonet används eller om det står stilla eller befinner sig i rörelse.

Ett motorfordon är inte i trafik i den bemärkelse som avses i denna lag när

- 1) det på en plats utanför trafiklederna används för ett väsentligen annat ändamål än för transport av personer eller gods,
- 2) det förvaras, repareras, undergår service eller tvättas på en plats som är avskild från trafikleder.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *fordon* ett motorfordon som drivs av mekaniskt förmedlad kraft längs marken men inte på spår, med en högsta konstruktiv hastighet på över 25 kilometer i timmen, eller en högsta nettovikt på över 25 kilogram samt en hyrd elsparkcykel, oavsett elsparkcykelns vikt, samt en kopplad eller fristående släpvagn, dock inte en i 28 § 1 mom. i fordonslagen (82/2021) avsedd cykel med elassistans,

RP 10/2024
KoUB 2/2024
RSv 28/2024

Direktiv (EU) 2021/2118 om ändring av direktiv 2009/103/EG om ansvarsförsäkring för motorfordon och kontroll av att försäkringsplikten fullgörs beträffande sådan ansvarighet

21) *myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård* de välfärdsområden som avses i 5 § i lagen om välfärdsområden (611/2021) samt välfärdsområdena i landskapet Nyland, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen till den del de ordnar social- och hälsovård i enlighet med lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland,

22) *hyrd elsparkcykel* ett sådant i 1 punkten avsett tvåhjuligt fordon med elmotor som styrs stående på en fotbräda och är försett med styrstång och vars konstruktiva hastighet är högst 25 kilometer i timmen och som i näringsverksamhet hyrs ut till allmänheten för transport av personer.

6 a §

Införsel av fordon från en annan EES-stat

Om ett fordon förs in till Finland från en annan EES-stat, får fordonets köpare välja om denne försäkras fordonet i den medlemsstat där fordonet är registrerat, eller i Finland.

8 §

Undantag från försäkringsplikten

Trafikförsäkring behövs inte för

1) ett motorredskap eller en traktor vars konstruktiva hastighet är högst 15 kilometer i timmen, förutsatt att motorredskapet eller traktorn inte behöver registreras,

2) ett motorredskap som i gårdsbruk används för produktion eller bärgning av skörd och som inte behöver registreras,

3) en släpvagn som inte behöver registreras,

4) eldrivna rullstolar och andra motsvarande fordon av lätt konstruktion som är avsedda att användas enbart av personer med funktionsnedsättning och som inte behöver registreras,

5) fordon som inte behöver registreras och som inte används i trafik,

6) fordon vars ägare eller innehavare är finska staten,

7) fordon där någon annan stat eller dess ersättningsorgan ansvarar för trafikskador som de orsakar,

8) fordon som avställts och som inte används i trafik,

9) fordon som slutligt avregistrerats och tagits ur trafik.

Fordonets ägare och innehavare har dock rätt att försäkra fordon som avses i 1 mom. 5, 6 och 8 punkten.

19 §

Skadehistorieuppgifter

Försäkringsbolaget ska lämna skadehistorieuppgifter med användning av formuläret för intyg om skadehistorik, vars form och innehåll fastställs i kommissionens genomförandeakt som antagits med stöd av artikel 16 sjätte stycket i direktivet.

Skadehistorieuppgifter kan också lämnas av Trafikförsäkringscentralen.

När försäkringsbolaget beaktar intyg om skadehistorik får bolaget inte behandla försäkringstagare på ett diskriminerande sätt eller sätta ett högre pris på deras försäkringspremier på grundval av deras nationalitet eller på grundval av den medlemsstat i vilken de tidigare varit bosatta. Om försäkringsbolaget beaktar intyg om skadehistorik för att fastställa försäkringspremier, ska försäkringsbolaget behandla intyg utfärdade i andra medlemsstater som likvärdiga med intyg utfärdade i Finland, även när bolaget tillämpar eventuella rabatter.

Försäkringsbolaget ska offentliggöra en allmän översikt av sin policy i fråga om hur det använder intyg om skadehistorik vid beräkning av försäkringspremier.

32 §

Ersättningsansvar för trafikskada

— — — — —
Vad som i 33–39, 39 a, 49–62, 62 a, 63, 64–68, 73 och 79–83 §, 84 § 1 mom. och 85 § föreskrivs om försäkringsbolag tillämpas också på Statskontoret.
— — — — —

34 §

Ersättning för personskada

Ersättning för en personskada bestäms i enlighet med 5 kap. 2, 2 a–2 d, 3, 4, 4 a, 4 b, 7 och 8 § samt 7 kap. 3 § i skadeståndslagen (412/1974), om inte något annat föreskrivs i denna lag. Rätt till ersättning för sveda och värk och andra tillfälliga men finns dock inte, om personskadan är obetydlig. Bestämmelser om ersättning för en personskada som orsakats en förare av en hyrd elsparkcykel finns i 34 a § i denna lag.
— — — — —

34 a §

Ersättning för personskada som orsakats en förare av en hyrd elsparkcykel

För en personskada som orsakats en förare av en hyrd elsparkcykel ersätts från försäkringen för den hyrda elsparkcykeln endast sådana sjukvårdskostnader som avses i denna lag.

39 a §

Skador som orsakas av fordonskombinationer

Om en trafikskada orsakas av en fordonskombination bestående av en eller flera släpvagnar och ett fordon som drar dessa, ska det försäkringsbolag som försäkrat dragfordonet ansvara för skadan, om inte skadan beror på släpvagnens bristfälliga skick, varvid det försäkringsbolag som försäkrat släpvagnen ansvarar för skadan.

Om en trafikskada orsakas av en fordonskombination bestående av en eller flera släpvagnar och ett fordon som drar dessa, men dragfordonet inte kan identifieras, ska det försäkringsbolag som försäkrat släpvagnen ansvara för skadan, eller de försäkringsbolag som försäkrat släpvagnarna solidariskt ansvara för skadan.

Om en trafikskada orsakas av en fordonskombination, och det i 38 § avsedda maximibeloppet för ersättningar för sakskada som ska betalas från den försäkring som ansvarar för skadan överskrids, ersätts den överskjutande delen från försäkringen för den andra delen av fordonskombinationen.

41 a §

Skada som drabbar förare som deltagit i tävling

Från försäkringen för ett fordon som deltagit i en tävling eller grenspecifik träning ersätts inte skada som drabbar fordonets förare, förutsatt att trafikreglerna inte skulle iakttas i verksamheten i fråga.

218/2024

42 §

Skador som inträffar under vissa arbetsprestationer

En skada som inträffar under lastning, lossning eller annan arbetsprestation ersätts inte, om den drabbar

1) fordonets ägare, innehavare, förare eller någon annan person som utför arbetet i fråga medan fordonet står stilla, eller

2) egendom som är föremål för en arbetsprestation eller ett annat fordon som deltar i verksamheten i fråga.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. ersätts inte egendomsskador som orsakats av grävning.

43 §

Skador som orsakas av fordon som är undantagna från försäkringsplikten

Trafikförsäkringscentralen ersätter trafikskador som inträffar i Finland och som orsakas av att fordon vars stadigvarande hemort är i Finland, och för vilka trafikförsäkring enligt 8 § 1 mom. 1–4 punkten inte behöver tecknas, används i trafik.

— — — — —

62 §

Tidsfrist för betalning av ersättning

— — — — —

Försäkringsbolaget ska utan dröjsmål och senast en månad efter att det har fått de handlingar, uppgifter och annan tillräcklig utredning som avses i 69 § i lagen om försäkringsavtal betala ut ersättning eller meddela att någon ersättning inte betalas. Som en sådan utredning som avses här betraktas inte trafik- och patientskadenämndens rekommendation till avgörande, ens när en sådan enligt 66 § i denna lag ska begäras.

— — — — —

66 §

Skyldighet att begära rekommendation till avgörande av trafik- och patientskadenämnden

Om ett ersättningsärende inte har avgjorts av domstol genom ett lagakraftvunnet avgörande, ska försäkringsbolaget begära rekommendation till avgörande av trafik- och patientskadenämnden i ett anhängigt ersättningsärende, när ärendet gäller

1) fortlöpande ersättning som betalas på grundval av bestående inkomstbortfall eller dödsfall, eller dess kapitalvärde om ersättningen i stället betalas som engångsersättning,

2) förhöjning eller sänkning av fortlöpande ersättning med stöd av 5 kap. 8 § i skadeståndslagen,

3) ersättning för men, om skadan är svår,

4) rättelse av ett oriktigt beslut till en parts nackdel, om parten inte samtycker till rättelsen av felet; rekommendation till avgörande behöver dock inte begäras om felet är uppenbart och det har orsakats av en parts eget förfarande eller om det är fråga om ett uppenbart skriv- eller räknefel.

Om försäkringsbolagets beslut avviker från nämndens rekommendation till avgörande till ersättningstagarens nackdel, ska försäkringsbolaget foga rekommendationen till sitt beslut och delge nämnden beslutet.

Trots en begäran om rekommendation till avgörande som framställts till nämnden ska försäkringsbolaget i enlighet med 62 § betala den ostridiga delen av ersättningen.

218/2024

67 §

Fördröjd ersättning

Dröjsmålsförhöjning och dröjsmålsränta ska betalas från dagen efter den dag då försäkringsbolaget enligt 62 och 70 § senast borde ha betalat ut ersättning. Om utredningen ska anses vara otillräcklig endast i fråga om ersättningsbeloppet, ska dröjsmålsförhöjning och dröjsmålsränta dock betalas på det ersättningsbelopp som skäligen kan anses vara utrett. För en sådan ersättningspost som med stöd av ett och samma beslut betalas senare räknas dock dröjsmålsförhöjningen från förfalldagen.

69 §

Skaderegleringsrepresentanter och ersättningsombud

Om försäkringsbolaget eller dess skaderegleringsrepresentant inte iakttar bestämmelserna i denna paragraf, kan Finansinspektionen vidta sådana tillsynsåtgärder mot försäkringsbolaget som föreskrivs i lagen om Finansinspektionen (878/2008).

70 §

Rätt att kräva ersättning av skaderegleringsrepresentanten

Om ersättningsansvaret bestrids helt eller delvis, ersättningsansvaret är oklart eller skadornas storlek inte har bestämts i sin helhet, ska försäkringsbolaget eller dess skaderegleringsrepresentant inom den tid som anges i 2 mom. lämna ett motiverat skriftligt svar på ersättningsanspråket.

Trafikförsäkringscentralen får inte vara en för Finland utsedd skaderegleringsrepresentant för ett försäkringsbolag som är etablerat i en annan EES-stat.

74 §

Trafikförsäkringscentralens regressrätt

Trafikförsäkringscentralen har rätt att kräva tillbaka ersättning som den betalat med stöd av 91 a § av insolvensorganet i den EES-stat där det insolventa försäkringsbolaget har sin hemort.

Om Trafikförsäkringscentralen till följd av försäkringsbolagets insolvens har betalat ersättning till en skadelidande i enlighet med 91 a §, övergår den skadelidandes rätt till ersättning från administrations- eller konkursboet till centralen upp till det belopp som centralen har betalat.

75 §

Fördelningssystemet och de kostnader som ska täckas ur det

De kostnader som ska täckas genom fördelningssystemet (*fördelningskostnaderna*) är

1) kostnader som orsakas av skador som Trafikförsäkringscentralen ansvarar för, utan de ersättningar som anges i 2–6 punkten, från vilket belopp avgifter enligt 27 och 28 § och premierna för gräns- och förflyttningsförsäkringar har avdragits,

2) indexjusteringar av de fortlöpande ersättningar som avses i 35 §,

3) de sjukvårdskostnader som det föreskrivs om i 34, 34 a, 53, 54, 58 och 59 § och som betalas när över nio år förflutit från ingången av kalenderåret efter den dag då skadefallet inträffade,

4) sådana ersättningar för rehabilitering som avses i 7 § i lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen och som betalas när över nio år förflutit från ingången av kalenderåret efter den dag då trafikskadan inträffade,

5) fullkostnadsavgift enligt 55 § när över nio år förflutit från ingången av kalenderåret efter den dag då trafikskadan inträffade,

6) ersättningar för stora skador enligt vad som föreskrivs i 4 mom.

86 §

Informationscentrum

För att trygga de skadelidandes intressen, säkra en snabb tillgång till information i sådana skadefall som avses i 70 § och säkra tillgången till behövlig information om försäkringsplikten för fordon som avsänts från en annan medlemsstat samlar Trafikförsäkringscentralen in och sprider information som har betydelse för erhållande av ersättning samt hjälper dem som har rätt till denna information att få den.

91 a §

Ersättning för skada vid försäkringsbolagets insolvens

En skadelidande som har bostadsort i Finland kan framställa sitt ersättningsanspråk direkt till Trafikförsäkringscentralen, om det försäkringsbolag som är ersättningsansvarigt för en trafikskada som inträffat i Finland eller i en annan EES-stat är insolvent.

Ett finländskt försäkringsbolag anses vara insolvent på det sätt som avses i 1 mom. om bolaget har försatts i likvidation eller konkurs. Bestämmelser om likvidationens början finns i 23 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen och bestämmelser om försättning i konkurs i 29 § i det kapitlet. Om försäkringsbolaget har sin hemort i en annan EES-stat bestäms inträdandet av insolvens enligt lagstiftningen i bolagets hemmedlemsstat.

Trafikförsäkringscentralen ska inom tre månader från den dag då den skadelidande framställde sitt ersättningsanspråk ersätta trafikskadan eller lämna ett motiverat ersättningsanbud, om centralen har fastställt att den är ersättningsansvarig för skadan, ersättningsanspråket inte bestrids och skadans storlek helt eller delvis har fastställts.

Trafikförsäkringscentralen ska lämna den skadelidande ett motiverat skriftligt svar på vad som anförts i ersättningsanspråket, om centralen har konstaterat att försäkringsbolaget inte är insolvent på det sätt som avses i 2 mom. eller ersättningsansvaret bestrids eller är oklart, eller skadans storlek inte helt har fastställts. Ett motiverat svar ska lämnas inom tre månader från den dag då den skadelidande framställde sitt ersättningsanspråk.

Trafikförsäkringscentralen ska betala ersättning till den skadelidande utan onödigt dröjsmål och i varje fall senast inom tre månader från det att den skadelidande har meddelat att denne godkänner ersättningsanbudet. Om ersättningsbeloppet inte är ostridigt, ska Trafikförsäkringscentralen betala den ostridiga delen av ersättningen inom den tid som anges i detta moment.

91 b §

Trafikförsäkringscentralens uppgifter och tillgång till information som insolvensorgan

Om ett finländskt försäkringsbolag som bedriver trafikförsäkring blir insolvent på det sätt som avses i 91 a §, ska Trafikförsäkringscentralen utan dröjsmål underrätta de i artiklarna 10a.1 och 25a.1 i direktivet avsedda insolvensorganen i de övriga EES-staterna.

När Trafikförsäkringscentralen tar emot ett ersättningsanspråk som hänför sig till ett försäkringsbolags insolvens ska centralen underrätta motsvarande insolvensorgan i försäkringsbolagets hemmedlemsstat samt det insolventa försäkringsbolaget eller försäkringsbolagets rekonstruktör enligt artikel 268.1 e i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II) eller dess förvaltare enligt artikel 268.1 f i det direktivet.

Försäkringsbolaget, dess rekonstruktör eller förvaltaren ska underrätta Trafikförsäkringscentralen, om försäkringsbolaget betalar ut ersättning för en sådan skada som också anmälts till Trafikförsäkringscentralen.

Om ett finländskt försäkringsbolag som bedriver trafikförsäkring är insolvent på det sätt som avses i 91 a §, ska Trafikförsäkringscentralen, om insolvensorganet i en annan EES-stat så kräver, ersätta insolvensorganet för den ersättning som organet betalat för en trafikskada till en skadelidande. Ersättningen ska betalas inom rimlig tid som inte får överstiga sex månader, om inte annat skriftligen avtalas av Trafikförsäkringscentralen och insolvensorganet.

Trafikförsäkringscentralen har trots sekretessbestämmelserna rätt att av försäkringsbolaget, av försäkringsbolagets i 2 mom. avsedda rekonstruktör och förvaltare och av Finansinspektionen få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av uppgifter enligt denna paragraf och 91 a §.

92 §

Försäkringsbolags likvidation eller konkurs

— — — — —

Trafikförsäkringscentralen ska i samband med ett finländskt försäkringsbolags likvidation eller konkurs sköta utbetalningen av ersättningar även sedan försäkringsbeståndet och de tillgångar som svarar mot beståndet har överförts till centralen, samt sköta övriga uppgifter som anges i 23 kap. 21 § i försäkringsbolagslagen och i 49 § i lagen om utländska försäkringsbolag. Om likvidationen eller konkursen gäller ett försäkringsbolag vars hemort finns i någon annan EES-stat än Finland, kan försäkringsbeståndet och de tillgångar som svarar mot beståndet överföras till Trafikförsäkringscentralen, om Finansinspektionen godkänner överföringen.

— — — — —

94 §

Garantiavgift som påförs försäkringsbolag

Om det för en ersättning enligt denna lag till följd av ett finländskt försäkringsbolags likvidation eller konkurs antingen delvis eller helt och hållet saknas säkerhet sedan försäkringstagare har påförts tillskottspremie, ska de övriga finländska försäkringsbolag som bedriver trafikförsäkring gemensamt ansvara för ersättningen eller en del av den. Finansieringen av den andel för vilken säkerheter saknas sker genom att en årlig garantiavgift tas ut hos de finländska försäkringsbolag som bedriver trafikförsäkring under debiteringsåret. Den merkostnad som garantiavgiften orsakar kan försäkringsbolaget inkludera i de inflytande trafikförsäkringspremierna.

Garantiavgiftens storlek fastställs i proportion till försäkringsbolagets premieinkomst från trafikförsäkringen eller till en uppskattad premieinkomst som beräknats utifrån de risker som försäkringarna täcker. Avgiften får årligen utgöra högst två procent av den ovan avsedda premieinkomsten. Närmare bestämmelser om garantiavgiftens storlek får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. Beslut om garantiavgiften, garantiavgiftens storlek och redovisningen av garantiavgiften fattas av Trafikförsäkringscentralen.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2024.

På skadefall som inträffat före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Bestämmelserna i 62, 66, 67 och 91 a § i denna lag tillämpas även på skadefall som inträffat före ikraftträdandet av denna lag.

Bestämmelserna i 91 a och 91 b § i denna lag tillämpas dock endast om försäkringsbolagets likvidation eller konkurs har börjat efter ikraftträdandet av denna lag.

Helsingfors den 3 maj 2024

Republikens President

Alexander Stubb

Minister för social trygghet Sanni Grahn-Laasonen